

โครงสร้างข้อความอธิบายความ (Expository Text Structure): จากแนวคิดสู่การปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

ปิยนุช พุดแก้ว

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

บทคัดย่อ

การอ่านข้อความภาษาอังกฤษได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนและเกิดขึ้นจากวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป เช่น เพื่อการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาตามระบบการศึกษา เพื่อค้นคว้าหาความรู้ตามสายงานอาชีพ เพื่อประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพหรือเพื่อการทดสอบทักษะภาษาอังกฤษ ข้อความภาษาอังกฤษดังกล่าวมักเป็นข้อความที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความซึ่งมีการจัดระบบภายในของข้อความที่ผู้เขียนมุ่งให้ข้อมูลและนำเสนอเนื้อหาสาระเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่าน โครงสร้างข้อความอธิบายความมีหลายรูปแบบและที่มักพบมี 5 รูปแบบ คือ โครงสร้างข้อความแบบบรรยาย แบบแสดงลำดับเหตุการณ์ แบบปัญหาและการแก้ไข แบบเหตุและผล และแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง เอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาสะท้อนให้เห็นว่าประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความอธิบายความหลายแบบมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสามารถในการทำความเข้าใจข้อความที่อ่าน ความตระหนักถึงโครงสร้างข้อความมีความสัมพันธ์สูงต่อความเข้าใจในการอ่าน ผู้อ่านที่ไม่ตระหนักถึงโครงสร้างข้อความของบทอ่านจะเสียเปรียบเนื่องจากผู้อ่านกลุ่มนี้อ่านโดยไม่มีการอ่านใด ๆ ในทางตรงกันข้าม ผู้อ่านที่คุ้นเคยกับโครงสร้างข้อความหลายแบบจะอ่านบทอ่านโดยคาดหวังข้อมูลจากบทอ่านนั้นและมีวิธีการอ่านที่ชัดเจนของตนเอง นักการศึกษาเห็นว่าประสิทธิภาพและการฝึกฝนการอ่านบทอ่านที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะที่เป็นประโยชน์สำหรับความเข้าใจในการอ่านที่ดีขึ้นในการอ่านบทอ่านที่จะมีความซับซ้อนมากกว่าเดิม

คำสำคัญ โครงสร้างข้อความอธิบายความ แนวคิดสู่การปฏิบัติ การเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

Expository Text Structure: From Concept to Practice for the Enhancement of English Reading Skills

Piyanuch Poothkaew

Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Rajanagarindra University

Abstract

Reading texts in English is a part of an individual's everyday life and often serves different purposes, such as learning courses based on an educational system, pursuing knowledge-based routines, applying information for quality of life, and assessing English proficiency in test format. Most English texts are written with an expository text structure, whereby the text is systematically constructed with an internal structure and aims to provide information about its topic to the reader. The expository text structures commonly found in English language texts can be classified into five types: description, sequence, problem-solution, cause-effect, and compare/contrast. Research

findings reflect that a reader's learning experience with a variety of different types of expository text structure plays a pivotal role in enhancing reading comprehension. Readers who are familiar with a variety of different types of expository text structure will read strategically and extract key points from their readings. By contrast, readers who are not aware of the text structure can tend to read without using reading strategies. Educators have suggested that experience with and training on a variety of different types of expository text structure will improve readers' reading comprehension for more complicated English texts.

Keywords: Expository Text Structure, Concept to Practice, Enhancement of English Reading Skills

1. บทนำ

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) เปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญของอาเซียนที่จะทำให้อาเซียนมีสถานะเป็นนิติบุคคล เป็นการวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรให้กับอาเซียน กฎบัตรอาเซียนข้อ 34 ได้บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” (ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือภาษาอังกฤษ) ด้วยเหตุนี้ย่อมส่งผลให้ประชาชนใน 10 ประเทศอาเซียนจะต้องใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นนอกเหนือจากภาษาประจำชาติหรือภาษาประจำถิ่นของแต่ละชาติ แต่ละชุมชน ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอันดับหนึ่งสำหรับพลเมืองอาเซียนในการติดต่อสื่อสารสร้างสัมพันธ์สู่โลกกว้างของภูมิภาคอาเซียน กล่าวได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของชาวอาเซียนเคียงคู่ภาษาประจำชาติของแต่ละคน (ประชาคมอาเซียน.net., 2557)

ในสังคมยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based economy) เป็นที่ยอมรับกันว่าภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากลมีความจำเป็นเนื่องจากเหตุผลหลักสามประการคือ ประการที่หนึ่ง เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพในเชิงวิชาการเพื่อมุ่งสู่การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ประการที่สอง ช่วยส่งเสริมศักยภาพในเชิงวิชาการเพื่อการเข้าถึงโอกาสที่หลากหลายสำหรับการเข้าสู่เส้นทางสายงานอาชีพ และประการที่สาม เป็นเครื่องมือเพื่อความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นเมื่อเข้าสู่เส้นทางสายงานอาชีพแล้ว (Perry, 2013; เกศินี กุลพฤกษ์ และกรรณิการ์ เผือกนาผล, 2556; ปิยะนุช พุฒแก้ว, 2557ก) นอกจากนี้ทักษะภาษาอังกฤษด้านการรับสารคือทักษะการฟังและทักษะการอ่านนั้นเป็นทักษะทางภาษาซึ่งเอื้อต่อการเข้าถึงองค์ความรู้ที่หลากหลายในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ ปัจจุบันบุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกสภาพแวดล้อมตามความพร้อมของแต่ละบุคคล

ความสำคัญของภาษาอังกฤษดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นชัดเจนจากระบบการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันซึ่งจัดรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นรายวิชาหลักที่ผู้เรียนทุกระดับการศึกษาต้องเรียน โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะให้ความสำคัญกับการสอนทักษะการอ่านมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสะท้อนให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของผู้เรียนส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำและไม่เป็นที่น่าพอใจ ผู้เรียนยังมีปัญหาในการอ่านข้อความภาษาอังกฤษซึ่งหากได้เรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน (เกศินี กุลพฤกษ์, 2555; นพมาศ หงษาชาติ, 2556; ปิยะนุช พุฒแก้ว, 2557ก)

ข้อความภาษาอังกฤษสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทหลักตามลักษณะโครงสร้างข้อความ (Text structure) คือ ข้อความที่มีโครงสร้างข้อความเรื่องเล่า (Narrative text structure) เช่น นิยายและนิทานต่าง ๆ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งคือ โครงสร้างข้อความอธิบายความ (Expository text structure) เป็นโครงสร้างข้อความของข้อเขียนซึ่งผู้เขียนมุ่งเน้นให้ข้อมูลและนำเสนอความรู้ที่เป็นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่าน ข้อความภาษาอังกฤษซึ่งบุคคลทั่วไปต้องอ่านเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาตามระบบการศึกษา เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมตามสายงานอาชีพ เพื่อประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพหรือเพื่อการทดสอบทักษะภาษาอังกฤษโดยทั่วไป ข้อความเหล่านี้มักเป็นข้อความที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความ (Beyer, 2007; Meyer & Ray, 2011; Perry, 2013; Veveiros, 2010)

2. ที่มาและที่ไป: โครงสร้างข้อความอธิบายความ - จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างข้อความอธิบายความ ผู้เขียนพบว่า การรวบรวมและเรียบเรียงองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเรื่องโครงสร้างข้อความอธิบายความ มีค่อนข้างน้อยมาก ในทางตรงกันข้าม เอกสารและงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเดียวกันนี้ ปรากฏในหลากหลายรูปแบบและมีจำนวนค่อนข้างมาก เช่น ปรากฏในรูปแบบของงานวิจัย บทความวิจัย บทความวิชาการในวารสารวิชาการ ตลอดจนข้อเขียนส่วนบุคคลที่ไม่เป็นทางการ นอกจากนี้ แนวคิดเรื่องโครงสร้างข้อความอธิบายความยังปรากฏในทางอ้อม กล่าวคือ ปรากฏในรูปแบบของสื่อการเรียนรู้ แผนการสอนและเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้สอนประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความอธิบายความโดยใช้แผนผังความคิด (Semantic mapping) ที่เหมาะสมกับโครงสร้างของข้อความที่กำหนดให้ผู้เรียนอ่านและเขียน แนวทางการปฏิบัติเช่นนี้พบได้ในสื่อที่ใช้สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนให้กับผู้เรียนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา

นอกเหนือจากประเด็นที่กล่าวข้างต้น การที่ผู้เขียนมีประสบการณ์ตรงจากการเป็นผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาระยะเวลาประมาณ 17 ปี ทำให้มีข้อค้นพบหลายประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้เรียนจำนวนมากมีประสบการณ์การอ่านเอกสารทางวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในปริมาณค่อนข้างน้อยทำให้ส่งผลทางลบต่อผู้เรียนทั้งด้านทักษะการอ่านและทักษะการเขียนเอกสารทางวิชาการ

ประเด็นที่สอง ผู้เรียนจำนวนมากมีกลวิธีการอ่านที่ค่อนข้างจำกัดซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านเป็นอย่างมาก

ประเด็นที่สาม ผู้เรียนจำนวนมากไม่ได้ตระหนักถึงการใช้กลวิธีการอ่านทั้งในขั้นตอนก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และภายหลังการอ่านข้อความ สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านเป็นอย่างมาก ผลที่ปรากฏชัดเจนคือ ผู้เรียนเหล่านี้มีข้อจำกัดในการระบุใจความสำคัญและรายละเอียดสนับสนุนของข้อความที่อ่าน

ประเด็นที่สี่ ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนจำนวนมากมีพฤติกรรมการอ่านเอกสารทางวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในปริมาณที่ค่อนข้างน้อยมาก จากการสนทนาแบบไม่เป็นทางการ

ในหลากหลายสถานการณ์และภายใต้บรรยากาศที่มีความเป็นกันเองระหว่างผู้เขียนกับผู้เรียนนั้น ผู้เขียนพบว่าพฤติกรรมการอ่านในปริมาณที่ค่อนข้างน้อยมากนี้เป็นผลมาจากหลายสาเหตุ เช่น ภาระด้านการงานและชีวิตส่วนตัวที่ค่อนข้างมากของผู้เรียนทำให้ไม่มีเวลาสำหรับกิจกรรมการอ่าน เอกสารทางวิชาการ ภาระด้านการงานโดยปกติแล้วไม่ได้ทำให้เกิดความกดดันใด ๆ ที่จะต้องอ่าน เอกสารทางวิชาการเพิ่มเติมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ประเด็นที่ห้า ปริมาณการอ่านเอกสารทางวิชาการของผู้เรียนค่อนข้างน้อยเกินกว่าที่จะ สามารถซึมซับและถ่ายโอนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์โครงสร้างข้อความของบทอ่านได้

ประเด็นที่หก การที่ผู้เรียนไม่สามารถวิเคราะห์โครงสร้างข้อความของบทอ่านได้จึงส่งผลกระทบต่อ ความเข้าใจในการอ่าน

ประเด็นที่เจ็ด ผู้เรียนจำนวนมากมีความคิดรวบยอด (Concept) และประสบการณ์การเรียนรู้ เกี่ยวกับโครงสร้างข้อความอธิบายความและรูปแบบต่าง ๆ ของโครงสร้างข้อความอธิบายความอย่าง ค่อนข้างจำกัด

ประเด็นที่แปด ผู้เรียนคุ้นชินกับการทำแบบทดสอบประเมินความเข้าใจในการอ่านโดยใช้ แบบทดสอบปรนัยซึ่งผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบได้โดยไม่จำเป็นต้องอ่านบทอ่านหรือเข้าใจ ความหมายของบทอ่านนั้น ในประเด็นนี้ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้าง ข้อความอธิบายความค่อนข้างน้อย

ประเด็นที่เก้า จากทุกประเด็นที่กล่าวข้างต้นส่งผลเป็นวงจรต่อการถ่ายโอนการเรียนรู้จาก ทักษะการอ่านมาสู่ทักษะการเขียนเอกสารทางวิชาการโดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนพบว่าผู้เรียน จำนวนมากขาดทักษะในการเขียนเอกสารทางวิชาการ ทั้งในประเด็นเกี่ยวกับโครงสร้างของข้อความ และการเลือกใช้คำที่เหมาะสมกับข้อเขียนทางวิชาการ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้เขียนจึงมุ่งหวังว่า บทความวิชาการเรื่อง โครงสร้างข้อความ อธิบายความ (Expository text structure): จากแนวคิดสู่การปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษนี้จะพื้นฐานความคิดหนึ่งสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษในทุกระดับการศึกษาเพื่อให้ ผู้สอนภาษาอังกฤษกลุ่มดังกล่าวมีแหล่งข้อมูลนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษและจะส่งผลถึงทักษะการเขียนเอกสารทางวิชาการให้กับ ผู้เรียนโดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา

3. ความหมายและรูปแบบของโครงสร้างข้อความอธิบายความ

โครงสร้างข้อความอธิบายความ หมายถึง การจัดระบบภายในของข้อความซึ่งผู้เขียนมี วัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลและนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่าน โครงสร้าง ข้อความอธิบายความมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างและมีการใช้คำหรือ วลี ซึ่งแสดงลักษณะเฉพาะของแต่ละรูปแบบ โครงสร้างข้อความอธิบายความที่มักพบในข้อความภาษา อังกฤษมี 5 รูปแบบ (Beyer, 2007; Meyer & Ray, 2011; Perry, 2013; Veveiros, 2010) ดังนี้

1. โครงสร้างข้อความแบบบรรยาย (Descriptive text structure)

โครงสร้างข้อความรูปแบบนี้โดยปกติจะครอบคลุมข้อเขียนขนาดยาวมากกว่าข้อเขียนเพียงหนึ่งย่อหน้า ย่อหน้าที่เป็นความนำจะระบุหัวเรื่องและแสดงรายการของการบรรยายเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่สำคัญ

คำหรือวลีที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแบบบรรยาย เช่น attributes of, characteristics are, for example, for instance, in describing, marks of, namely, properties of, qualities are, specifically, such as, that is

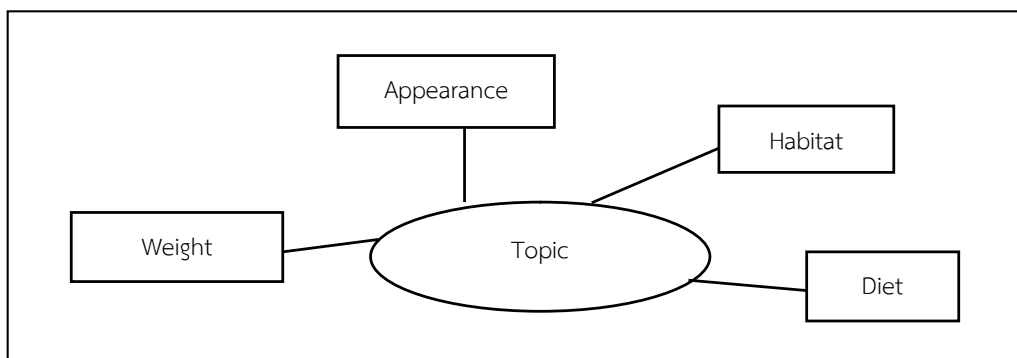
คำถามที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแบบบรรยาย ได้แก่

- ประเด็นอะไรที่บรรยายถึง
- หัวข้อที่บรรยายเกี่ยวกับประเด็นนั้น ๆ มีอะไรบ้าง

ตัวอย่างข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบบรรยายและแผนผังความคิดของข้อความแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบบรรยายและแผนผังความคิดของข้อความ

The Loggerhead has a reddish-brown upper shell and a dull brown to yellowish lower shell. The adult Loggerhead weighs from 200 to 350 pounds and lives in temperate and subtropical waters. This turtle is the most common sea turtle that nests on the shores of the United States. The Loggerhead sea turtle feasts on shellfish, clams, horseshoe crabs, and mussels. The Loggerhead turtle is classified as threatened.



(ปิยะนุช พุฒแก้ว, 2547)

2. โครงสร้างข้อความแบบแสดงลำดับเหตุการณ์ (Sequence text structure)

โครงสร้างข้อความรูปแบบนี้กล่าวถึงขั้นตอนหรือระยะเวลาของกระบวนการหรือโครงการหนึ่งซึ่งมีลักษณะเฉพาะโดยไม่แสดงนัยของความสัมพันธ์ด้านเหตุและผล ตัวอย่างของบทอ่านที่ใช้โครงสร้างข้อความรูปแบบนี้ เช่น ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งซึ่งแสดงลำดับก่อนหลังของกิจกรรมการเรียนรู้

คำหรือวลีที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแบบแสดงลำดับเหตุการณ์ เช่น later, afterwards, after, then, subsequently, as time passed, following, continuing on, to end, finally, year(s) ago, at the start of, first, second, third, 1, 2, 3..., next, primarily, early, before, to begin with, again more recently, finally, the former, the latter, not long after, soon, now, today, after a short while, meanwhile, steps, stages, time line, history, sequence, development, look for a series of dates in histories

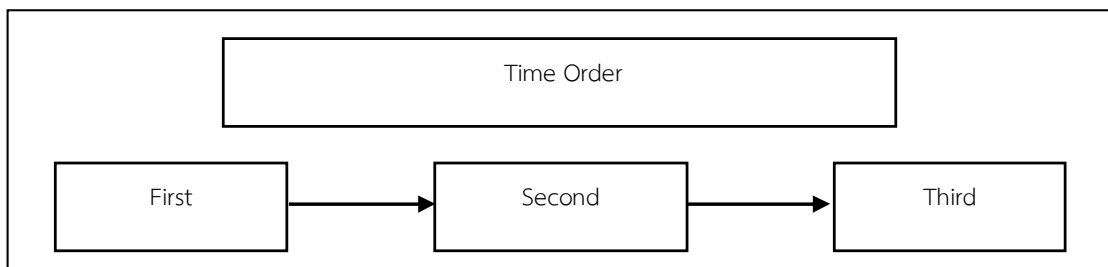
คำถามที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแบบแสดงลำดับเหตุการณ์ ได้แก่

- ประเด็น เหตุการณ์ หรือขั้นตอนอะไรที่ระบุถึง
- ประเด็น เหตุการณ์ หรือขั้นตอนที่ระบุจำเป็นต้องเกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลังที่ระบุไว้หรือไม่
- ประเด็น เหตุการณ์ หรือขั้นตอนที่ระบุไว้มักเกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลังที่ระบุไว้เสมอหรือไม่

ตัวอย่างข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบแสดงลำดับเหตุการณ์และแผนผังความคิดของข้อความแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบแสดงลำดับเหตุการณ์และแผนผังความคิดของข้อความ

During the months from May to September, the Loggerhead turtle comes ashore to nest at night. First the turtle crawls out of the sea to the beach in search of the right place to build a nest for its eggs. Once the location is identified, the turtle digs a hole with its flippers that measures 8" wide and 18" deep. Next, the turtle lays around 120 eggs the size of ping pong balls. The turtle then covers the nest by throwing sand over the nest with its flippers. The turtle does this to protect the eggs from predators. Finally, the turtle makes its way back to the sea, and does not return to attend to the nest.



(ปิยะนุช พุฒแก้ว, 2547)

3. โครงสร้างข้อความแบบปัญหาและการแก้ไข (Problem-solution text structure)

โครงสร้างข้อความรูปแบบนี้อาจใช้รูปแบบที่แตกต่างกันหลายรูปแบบ รูปแบบที่ชัดเจนที่สุดคือการกล่าวโดยระบุชัดเจนถึงประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข รูปแบบอื่น เช่น การนำเสนอชุดของคำถามและคำตอบซึ่งอาจนำไปสู่การแก้ไขของปัญหาหรือไม่ก็ได้

คำหรือวลีที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแบบปัญหาและการแก้ไข เช่น problem, trouble, difficulty, hazard, need to prevent, threat, danger, puzzle, can hurt, not good, bad รวมถึงคำหรือวลีที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความในส่วนที่ระบุการแก้ไข เช่น to satisfy the problem, ways to reduce the problem, to solve these problems, protection from the problem, solution, in response, recommend, suggest, reply

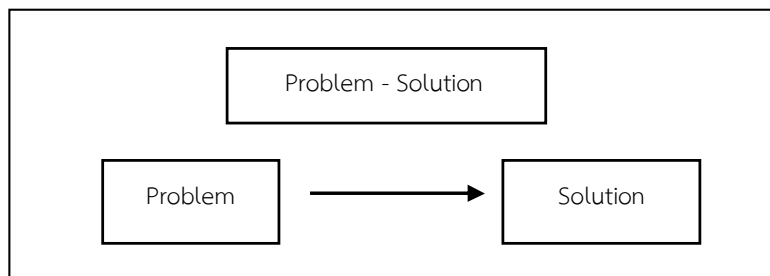
คำถามที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแบบปัญหาและการแก้ไข ได้แก่

- ปัญหาที่ระบุถึงคืออะไร
- ประเด็นที่ระบุถึงเป็นปัญหาเพราะอะไร
- สิ่งที่ได้กระทำเพื่อพยายามแก้ไขปัญหานั้นได้ระบุไว้หรือไม่
- การกระทำอะไรที่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้อีกบ้าง

ตัวอย่างข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบปัญหาและการแก้ไขและแผนผังความคิดของข้อความ แสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบปัญหาและการแก้ไขและแผนผังความคิดของข้อความ

The Loggerhead sea turtle is threatened. Conservationists are attempting to help the survival rate of the Loggerhead turtles by educating the public about the nesting habits of the sea turtles and by passing gill netting regulations for fishermen.



(ปิยะนุช พุฒแก้ว, 2547)

4. โครงสร้างข้อความแบบเหตุและผล (Cause-effect text structure)

โครงสร้างข้อความรูปแบบนี้แตกต่างจากโครงสร้างข้อความแบบแสดงลำดับเหตุการณ์โดยบอกความหมายโดยนัยว่า ผลที่เกิดขึ้นเกิดจากสาเหตุเฉพาะอย่างหรือผลที่เกิดขึ้นภายหลัง เกิดตามหลังสิ่งที่มาก่อนนี้ โครงสร้างข้อความรูปแบบนี้อาจพบในการอธิบายเกี่ยวกับผลของการศึกษาทางวิทยาศาสตร์หรือบทความทางประวัติศาสตร์โดยมีการเชื่อมโยงหลายเหตุและหลายผล

คำหรือวลีที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความ เช่น cause, lead to, bring about, originate, produce, make possible, owing to, by means of, accomplish by, since, due to, because, in order to, reasons, why, if/then, on account of, in explanation, effect, affect(s), so, as a result, consequence, thus, therefore, accordingly, for the purpose of

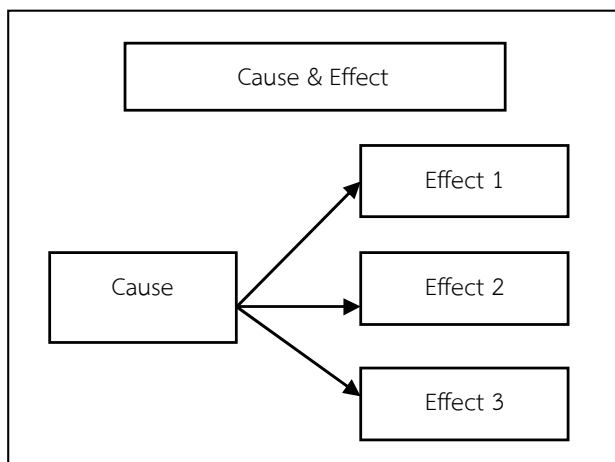
คำถามซึ่งแสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแบบเหตุและผล ได้แก่

- เหตุที่เกิดขึ้นคืออะไร
- ทำไมเหตุนั้นจึงเกิดขึ้น
- อะไรเป็นสาเหตุของการเกิดเหตุนั้น

ตัวอย่างข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบเหตุและผลและแผนผังความคิดของข้อความแสดงในภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบเหตุและผลและแผนผังความคิดของข้อความ

Natural predators such as snakes, sea gulls, and raccoons are considered threats to the sea turtles. But human beings are considered to pose the greatest threat to the sea turtles. People threaten the turtles if they disturb the nesting sites or harm the sea turtles at sea. Because of these dangers, the Loggerhead sea turtle is considered threatened.



(ปิยะนุช พุฒแก้ว, 2547)

5. โครงสร้างข้อความแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง (Compare/contrast text structure)

โครงสร้างข้อความรูปแบบนี้แสดงถึงความคล้ายคลึงและ/หรือความแตกต่างระหว่างวัตถุ การกระทำ ความคิดกับกระบวนการต่าง ๆ จำนวนสองรายการหรือมากกว่านั้น โดยทั่วไป หัวเรื่องหลักและหัวเรื่องรองของบทอ่านจะแสดงลักษณะบ่งชี้เป็นพิเศษกับผู้อ่านเพื่อให้รู้ว่าบทอ่านใช้โครงสร้างข้อความรูปแบบนี้ ปกติแล้วข้อความหนึ่งย่อหน้าจะกล่าวถึงความคล้ายคลึงเมื่อกล่าวถึงความแตกต่างก็จะขึ้นย่อหน้าใหม่

คำหรือวลีที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง เช่น instead, but, however, alternatively, whereas, on the other hand, while, compare, in comparison, in contrast, in opposition, not everyone, all but, have in common, similarities, share, resemble, the same as, just as, more than, longer than, less than, act like, look like, despite, although, difference, differentiate, different

คำถามที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ได้แก่

- ประเด็นที่นำมาเปรียบเทียบคืออะไร
- ประเด็นที่นำมาเปรียบเทียบมีความเหมือนกันในแง่ใดบ้าง
- ประเด็นที่นำมาเปรียบเทียบมีความแตกต่างกันในแง่ใดบ้าง

ตัวอย่างข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง และแผนผังความคิดของข้อความ แสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง
 และแผนผังความคิดของข้อความ

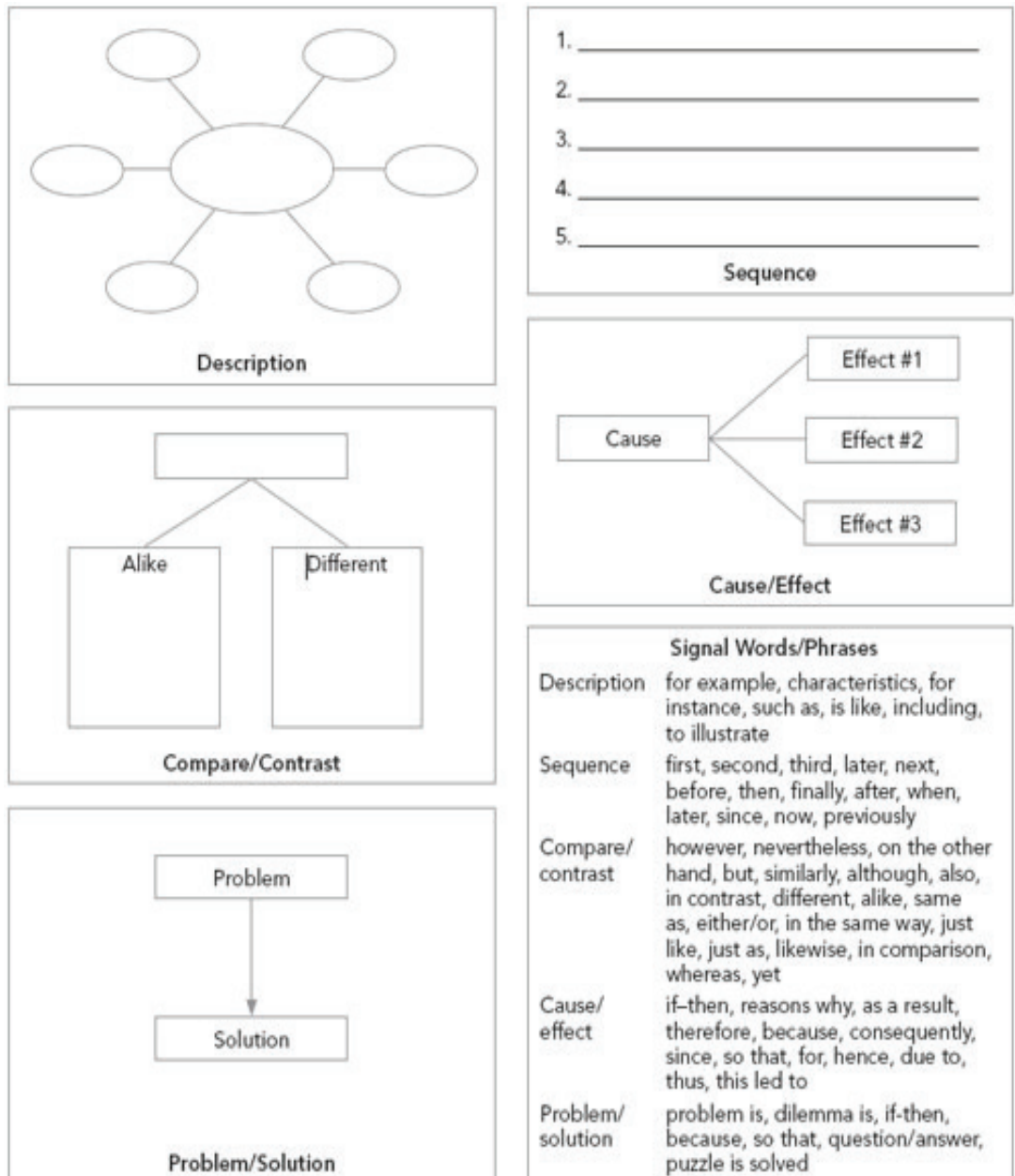
The Green sea turtle and the Loggerhead sea turtle nest along the Atlantic and the Pacific shores in the United States. The Green sea turtle is on the endangered list while the Loggerhead is listed as threatened. The Green sea turtle eats grass, algae and other vegetation and is classified as herbivorous. The loggerhead turtle eats horseshoe crabs, clams, and mussels and is classified as carnivorous. Both sea turtles live in temperate and subtropical waters and tend to stay near the coastline.

	Alike	Different
Loggerhead Sea Turtles	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____
Green Sea Turtles	_____	_____

(ปิยะนุช พุฒแก้ว, 2547)

โครงสร้างข้อความอธิบายความทั้ง 5 รูปแบบสามารถใช้แผนภาพแนวคิดแสดงประกอบตามภาพที่ 6 นี้

ภาพที่ 6 โครงสร้างข้อความอธิบายความ 5 รูปแบบ



(Akhondi, Malayeri, & Samad, 2014)

จากหัวข้อที่นำเสนอข้างต้นคือ ความหมายและรูปแบบของโครงสร้างข้อความอธิบายความ ทั้ง 5 รูปแบบนั้น ผู้เขียนได้นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับความหมาย คำหรือวลีที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ คำถามที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ ตัวอย่างข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ รวมทั้งแผนผังความคิดของข้อความที่มีโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ แนวคิดดังกล่าวอาจนำมาประยุกต์ใช้สำหรับการเสริมสร้างทักษะการอ่านข้อความภาษาอังกฤษที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความ นอกจากนี้ ยังสามารถถ่ายโอนสู่กิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะการเขียนได้อีกด้วย

ผู้เขียนเรียนรู้จากประสบการณ์การสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนทั้งในการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะผู้เรียนระดับอุดมศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ทั้งผู้เรียนที่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษระดับน้อยมากไปจนถึงระดับปานกลาง ผู้เขียนพบว่าการใช้แผนผังความคิดทั้งในขั้นก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และภายหลังการอ่าน เป็นกลวิธีซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากประสบการณ์การสอนดังกล่าวผนวกกับการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียน ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้แผนผังความคิดที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์การเรียนรู้โครงสร้างข้อความเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนดังนี้

1. อ่านกวาดเพื่อค้นหาใจความสำคัญที่สุดของบทอ่านนั้น ทำเครื่องหมายที่คำหรือวลีที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความของบทอ่านในภาพรวม
2. หาประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมแล้วระบุความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับประเด็นที่สำคัญที่สุดของบทอ่านนั้น
3. ทำแผนผังความคิด/โครงร่างของประเด็นต่าง ๆ ที่พบจากขั้นตอนที่สองโดยแสดงให้เห็นถึงประเด็นหลักและประเด็นรองของเนื้อความในบทอ่านนั้น

ผลที่ได้จากการทำแผนผังความคิดตามสามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นจะทำให้ได้แผนผังและข้อความซึ่งแสดงถึงโครงสร้างของข้อความที่สามารถใช้ได้หลายรูปแบบขึ้นกับสาระในบทอ่านนั้น ในบทอ่านหนึ่งเรื่องอาจจะปรากฏโครงสร้างข้อความมากกว่าหนึ่งรูปแบบ สำหรับคนไทยซึ่งเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศควรเรียนรู้โครงสร้างข้อความที่ละรูปแบบโดยการฝึกอ่านจากบทอ่านขนาดสั้นและใช้แผนผังความคิดเพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างข้อความของบทอ่านนั้น ๆ การฝึกทำเช่นนี้จะช่วยให้เห็นความแตกต่างของโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ การวิเคราะห์โครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบต้องสามารถระบุคำหรือวลีที่แสดงลักษณะของโครงสร้างข้อความถูกต้อง อย่างไรก็ตามการสามารถระบุโครงสร้างข้อความมิได้เป็นเป้าหมายสูงสุดของการเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของบทอ่าน ประเด็นสำคัญคือวิธีการที่ผู้อ่านได้เรียนรู้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสมสำหรับการอ่าน บทอ่านที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความ

4. ความสำคัญของโครงสร้างข้อความอธิบายความ

จากการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความอธิบายความในประเด็นที่เชื่อมโยงกับทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษพบว่า ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้อ่านที่มีเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความอธิบายความหลายแบบและวัตถุประสงค์ของโครงสร้างข้อความแต่ละแบบเหล่านี้ช่วยส่งเสริมความสามารถของผู้อ่านในการทำความเข้าใจข้อความที่อ่าน (Carter, 2014; National Education Association, 2014; ปิยะนุช พุฒแก้ว, 2557) ความตระหนักถึงโครงสร้างข้อความมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับความเข้าใจในการอ่าน ผู้อ่านที่ไม่ตระหนักถึงโครงสร้างข้อความของบทอ่านมีความเสียเปรียบเนื่องจากผู้อ่านเหล่านี้อ่านโดยไม่มีแผนการอ่านใด ๆ ในทางตรงกันข้าม ผู้อ่านที่คุ้นเคยกับโครงสร้างข้อความหลายแบบจะอ่านบทอ่านโดยมีความคาดหวังถึงข้อมูลจากบทอ่านนั้นและมีวิธีการอ่านที่ชัดเจนของตนเอง (Akhondi, Malayeri, & Samad, 2014; Bradley, 2010; Ray & Meyer, 2011)

นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนที่จะทำความเข้าใจเอกสารตำราในเนื้อหาวิชาซึ่งล้วนเป็นบทอ่านที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความ วิธีการที่ดีที่สุดที่จะอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนคือ ผู้สอนต้องสอนอย่างชัดเจนโดยใช้บทอ่านที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความซึ่งต้องอ่านในรายวิชานั้น ๆ (Meyer & Ray, 2011; Veveiros, 2010) นักการศึกษาให้ความเห็นว่าประสิทธิภาพและการฝึกฝนการอ่านบทอ่านที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจบทอ่านที่มีความซับซ้อนมากกว่าเดิม (Bradley, 2010; Iwai, 2007) ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งคือการเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อความที่ถูกสะสมไว้ในโครงสร้างความรู้ ถ้ามีปริมาณของการเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อความมากขึ้นจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและเรียนรู้ได้มากขึ้น การเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้การอ่านมีความหมายต่อผู้อ่าน (เกศินี กุลพฤกษ์, 2555)

5. จากแนวคิดสู่การปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

ข้อความภาษาอังกฤษซึ่งบุคคลทั่วไปต้องอ่านเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาตามระบบการศึกษา เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมตามสายงานอาชีพ เพื่อประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพหรือเพื่อการทดสอบทักษะภาษาอังกฤษโดยทั่วไป ข้อความเหล่านี้มักเป็นข้อความที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความซึ่งผู้เขียนมุ่งเน้นให้ข้อมูลและนำเสนอความรู้ที่เป็นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่าน นักวิชาการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้โครงสร้างข้อความแบบอธิบายความไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้โครงสร้างข้อความโดยใช้แผนภาพแทนข้อความที่อ่าน

การใช้แผนภาพแทนข้อความที่อ่านเป็นวิธีการจัดและเรียงข้อมูลที่ได้จากการอ่านโดยเลือกเฉพาะใจความสำคัญของข้อเขียนที่อ่านและปรับแต่งข้อเขียนนั้นด้วยคำพูดของผู้อ่านเองเพื่อนำไปลงในแผนภาพโดยใช้รูปแบบที่เหมาะสม สอดคล้องกับรูปแบบโครงสร้างข้อความนั้น ๆ แผนภาพดังกล่าวสามารถช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและจดจำเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านดียิ่งขึ้น การเรียนการสอนโดยใช้แผนภาพแทนข้อความที่อ่านนี้ใช้ได้ในช่วงตอนของกิจกรรมก่อนการอ่านเพื่อเตรียมความพร้อม

และช่วยกระตุ้นผู้เรียนในการอ่าน ในขั้นระหว่างการอ่าน ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนเติมแผนภาพแทนที่ข้อความที่อ่านให้สมบูรณ์ ส่วนในขั้นภายหลังการอ่านสามารถใช้แผนภาพโดยให้ผู้เรียนสร้างและนำเสนอแผนภาพแทนเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่าน นอกจากนี้ การใช้แผนภาพแทนข้อความที่อ่านซึ่งผู้เรียนได้ออกแบบด้วยตนเองจะมีประสิทธิภาพมากกว่าแผนภาพแทนข้อความที่อ่านซึ่งผู้สอนเป็นผู้ออกแบบ เนื่องจากการที่ผู้เรียนเป็นผู้ออกแบบแผนภาพด้วยตนเองจะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เรียนได้ใช้ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านแล้วเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนของข้อเขียนออกมาในรูปแบบของแผนภาพ (Dymoick, 2005; กนิษฐา โสตาศรี, 2549)

2. การเรียนรู้โครงสร้างข้อความโดยให้ผู้เรียนสังเกตคำเชื่อม

โครงสร้างข้อความแบบอธิบายความแต่ละรูปแบบใช้คำเชื่อมที่แตกต่างกัน ผู้สอนควรแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักคำเชื่อมของโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบและฝึกให้สังเกตคำเชื่อมเหล่านี้จากการอ่านข้อเขียนต่าง ๆ (Dymoick, 2005; กนิษฐา โสตาศรี, 2549)

3. การเรียนรู้โครงสร้างข้อความโดยใช้คำถามชี้นำ

ในการเรียนการสอนโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ ผู้สอนอาจใช้วิธีการตั้งคำถามซึ่งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อความที่อ่าน เช่น ข้อเขียนที่ใช้โครงสร้างข้อความแบบเหตุและผล ผู้สอนอาจตั้งคำถามที่ระบุถึงสาเหตุและผลลัพธ์ของเรื่องนั้น ๆ หรือข้อเขียนที่มีโครงสร้างข้อความแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ผู้สอนอาจตั้งคำถาม เช่น ข้อเขียนนี้ผู้เขียนได้เปรียบเทียบเรื่องใด ความเหมือนและความแตกต่างที่ระบุถึงมีอะไรบ้าง (กนิษฐา โสตาศรี, 2549)

4. การเรียนรู้โครงสร้างข้อความโดยใช้กลวิธี PSRT

กลวิธี PSRT ย่อมาจากอักษร 4 ตัวแรกของ Prepare Structure Read และ Think กลวิธีนี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก (กนิษฐา โสตาศรี, 2549) คือ

ขั้นตอนที่หนึ่ง ขั้นเตรียม ขั้นตอนนี้เป็นการสำรวจว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมากน้อยเพียงใด มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ผู้สอนอ่านข้อเขียนแล้วเขียนความคิดรวบยอดของข้อเขียนนั้น
- 1.2 ผู้สอนถามคำถามเพื่อสำรวจว่าผู้เรียนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- 1.3 ผู้สอนสอนโครงสร้างความรู้ของข้อเขียนและคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคย

ขั้นตอนที่สอง ขั้นการวิเคราะห์โครงสร้างของเรื่องมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ผู้สอนสร้างแผนภาพความหมายของเรื่องที่อ่านซึ่งแสดงข้อมูลสำคัญอย่างสมบูรณ์ จากนั้นเตรียมแผนภาพความหมายที่ไม่สมบูรณ์เพื่อให้ผู้เรียนเติมข้อมูลที่ขาดหายไป
- 2.2 ผู้สอนแจกแผนภาพความหมายที่ไม่สมบูรณ์ให้ผู้เรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างแผนภาพกับโครงสร้างของเรื่อง
- 2.3 ผู้เรียนเขียนโครงร่างแผนภาพความหมายบนกระดาน ผู้สอนช่วยผู้เรียนเติมข้อมูลบางส่วนลงในแผนภาพ

ขั้นตอนที่สาม ขั้นอ่านข้อเขียน มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ผู้สอนตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน
- 3.2 ผู้เรียนอ่านอย่างอิสระ
- 3.3 ผู้เรียนเติมข้อมูลลงในแผนภาพความหมาย

ขั้นตอนที่สี่ ขั้นการคิด ขั้นตอนนี้เป็นการให้ผู้เรียนอภิปรายเรื่องที่อ่าน มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- 4.1 ผู้สอนถามคำถามผู้เรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ เช่น “จะเติมข้อความอะไรลงตรงนี้” หรือ “ทำไมจึงต้องเติมข้อความนี้ลงที่นี้”
- 4.2 ผู้เรียนสรุปเรื่องที่อ่านโดยให้สรุปใจความสำคัญของเรื่องเป็น 3 ประโยค
- 4.3 ผู้สอนถามคำถามเพื่อให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

5. การเรียนรู้โครงสร้างข้อความอธิบายความโดยใช้โมเดล CORE (Connect, Organize, Reflect, Extend)

โมเดล CORE เป็นโมเดลซึ่งช่วยให้กรอบโครงสร้างสำหรับการออกแบบบทเรียนเมื่อมีการสอนโครงสร้างข้อความของบทอ่านแบบอธิบายความ โมเดลนี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (Dymock, 2005) ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง การเชื่อมโยง (Connect) บทเรียนที่มีประสิทธิภาพเป็นบทเรียนซึ่งเชื่อมโยงผู้เรียนเข้ากับหัวเรื่องของบทอ่าน การเชื่อมโยงเป็นการประสานระหว่างสิ่งที่ผู้อ่านรู้กับสิ่งที่กำลังจะเรียนรู้ ผู้สอนควรเชื่อมโยงผู้เรียนเข้ากับเนื้อหาสาระของบทอ่านและเชื่อมโยงกับโครงสร้างข้อความของบทอ่าน ผู้สอนสามารถสร้างฐานความรู้ของผู้อ่านโดยการเน้นสิ่งที่ผู้อ่านรู้มากกว่าการเน้นที่สิ่งที่ผู้อ่านไม่รู้

ขั้นตอนที่สอง การจัดระบบ (Organize) การจัดระบบหมายถึงหลักการของการทำให้บทเรียนคงความง่ายไว้ และตามหลักการของโครงสร้างข้อความทุกรูปแบบของบทอ่าน ผู้สอนจำเป็นต้องสอนผู้เรียนอย่างชัดเจนว่าบทอ่านแบบอธิบายความมีโครงสร้างข้อความหลายรูปแบบ การใช้แผนภาพแสดงแทนบทอ่านช่วยเสริมสร้างผู้เรียนให้มองเห็นโครงสร้างข้อความ เข้าใจ และจดจำสิ่งนี้ได้ดีขึ้น โครงสร้างข้อความเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ทางปัญญาในฐานะแผนผังความคิดที่ช่วยให้ผู้อ่านมีเครื่องมือสำหรับการสร้างสรรค์บทอ่านออกมาเป็นแผนภาพ

ขั้นตอนที่สาม การสะท้อนกลับ (Reflect) การสะท้อนกลับเป็นขั้นตอนซึ่งผู้เรียนอธิบายหรือวิเคราะห์เนื้อหา โครงสร้างข้อความ และกลวิธีต่าง ๆ ผู้สอนอาจใช้คำถาม เช่น บทอ่านเรื่องนี้ใช้โครงสร้างข้อความรูปแบบใด เรารู้ได้อย่างไรว่าบทอ่านนี้เป็นแบบเครือข่ายโยงแมงมุม ทำไมเราจึงแสดงโครงสร้างข้อความโดยใช้แผนภาพ

ขั้นตอนที่สี่ การถ่ายโอน (Extend) ขั้นตอนท้ายสุดคือ การถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่หัวเรื่องใหม่ การถ่ายโอนนี้นำเสนอโอกาสที่จะเกิดการสะท้อนกลับ (ขั้นตอนที่ 3) เช่นเดียวกับโอกาสสำหรับการฝึกปฏิบัติที่มีความหมาย ผู้สอนควรแสดงแบบอย่างกลวิธีให้ผู้เรียน เช่น สอนผู้เรียนถึงวิธีจำแนกโครงสร้างข้อความซึ่งผู้เขียนใช้และวิธีการแสดงโครงสร้างข้อความโดยใช้แผนภาพ หลังจากนั้นผู้สอน

ควรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติแบบมีการแนะนำโดยผู้สอนทำงานอยู่ข้าง ๆ ผู้เรียนขณะที่วาดแผนภาพซึ่งใช้แสดงแทนบทอ่าน

6. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจบทอ่านแบบอธิบายความในชั้นก่อนการอ่าน ชั้นระหว่างการอ่าน และชั้นภายหลังการอ่านมีสาระสำคัญ (Beyer, 2007) ดังนี้

ชั้นก่อนการอ่าน

การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านต้องเริ่มต้นด้วยกิจกรรมหลายอย่างซึ่งเกิดขึ้นก่อนการอ่านบทอ่าน ประเด็นสำคัญคือกิจกรรมเหล่านี้ควรกระตุ้นและ/หรือสร้างความรู้ก่อนการอ่านให้กับผู้เรียน การกระตุ้นความรู้ก่อนการอ่านช่วยปรับปรุงทั้งความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของบทอ่านและการระลึกได้ถึงสิ่งที่อ่าน ในชั้นก่อนการอ่าน ผู้อ่านควรพิจารณาถึงสิ่งที่ตนเองรู้แล้วเกี่ยวกับบทอ่านเพราะความรู้นี้สามารถช่วยผู้อ่านให้เข้าใจบทอ่านได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม มีข้อค้นพบว่าผู้เรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้มักล้มเหลวที่จะประยุกต์ใช้ความรู้เดิมของตนเองกับบทอ่าน ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาจำเป็นต้องสอนผู้เรียนเกี่ยวกับกลวิธีสำหรับการทำให้เกิดและการสร้างความรู้เกี่ยวกับบทอ่านก่อนการอ่าน

กลวิธีซึ่งสามารถใช้ในชั้นก่อนการอ่าน เช่น K W L การคาดหวังเกี่ยวกับบทอ่าน การอ่านอย่างผ่าน ๆ และการอ่านอย่างละเอียด รวมทั้งการตั้งคำถามก่อนการอ่าน แต่ละกลวิธีมีลักษณะสำคัญดังนี้

- K W L เป็นกลวิธีซึ่งให้ผู้เรียนทำสามขั้นตอน กิจกรรมในสองขั้นตอนเกิดขึ้นก่อนการอ่าน กล่าวคือ ขั้น K หมายถึงขั้นที่ผู้เรียนระบุสิ่งที่ตนเองรู้แล้วเกี่ยวกับบทอ่านโดยการระดมสมองตนเองอย่างอิสระหรือทำกับกลุ่มเพื่อน ขั้น W หมายถึงขั้นที่ผู้เรียนตัดสินใจว่าสิ่งที่ตนเองยังคงต้องการรู้คืออะไร ขั้น L หมายถึงขั้นที่ผู้เรียนคิดสะท้อนกลับภายหลังการอ่านบทอ่าน

- การคาดหวังเกี่ยวกับบทอ่าน การคาดหวังเกี่ยวกับบทอ่านหมายถึงการที่ผู้เรียนเขียนหัวเรื่องของบทอ่านไว้ตรงกลางของกระดาษและรอบ ๆ หัวเรื่องนี้ให้ผู้เรียนเขียนหัวข้อต่าง ๆ ของข้อมูลที่คาดว่าจะได้อ่าน

- การอ่านอย่างผ่าน ๆ และการอ่านอย่างละเอียด การให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านอย่างผ่าน ๆ และอ่านอย่างละเอียดเป็นกลวิธีหนึ่งซึ่งเป็นการนำผู้เรียนไปสู่การอ่านและการคิดเกี่ยวกับหัวเรื่องของบทอ่าน หัวข้อหลัก บทนำ บทสรุป ตารางและแผนภาพต่าง ๆ ก่อนที่ผู้เรียนจะอ่านบทอ่านทั้งหมด ผู้เรียนควรได้รับการชี้แนะให้อ่านประเด็นดังกล่าวข้างต้นเพื่อนำมาสู่การตอบคำถาม เช่น บทอ่านนี้ดูเหมือนจะเกี่ยวกับอะไรบ้าง หัวเรื่องหลักบางหัวเรื่องซึ่งครอบคลุมบทอ่านมีอะไรบ้าง บทอ่านนี้มีการจัดโครงสร้างข้อความอย่างไร

- การตั้งคำถามก่อนการอ่าน ก่อนที่ผู้เรียนจะอ่านบทอ่าน ผู้สอนควรตั้งคำถามกับผู้เรียนเกี่ยวกับรายละเอียดและสิ่งประทับใจต่าง ๆ ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนเข้าใจจากการอ่าน การตั้งคำถามก่อนการอ่านลักษณะนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะถามก่อนการอ่านเพราะคำถามจะเป็นการมุ่งความสนใจของผู้เรียนและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ถ้าต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้อะไรก็ตาม ให้ผู้สอนบอกผู้เรียนถึงสิ่งที่ต้องการให้เรียนรู้

ชั้นระหว่างการอ่าน

กลวิธีที่ใช้ในชั้นระหว่างการอ่านควรสนับสนุนผู้เรียนให้อ่านบทอ่านอย่างกระตือรือร้น ความสามารถในการควบคุมความเข้าใจในการอ่านของตนเองหรือที่เรียกว่าอภิปัญญาเป็นสิ่งสำคัญ ในชั้นระหว่างการอ่าน ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีแนวโน้มที่จะอ่านต่อไปแม้ว่าจะไม่ เข้าใจบทอ่านนั้นแล้วก็ตาม ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนควรสอนผู้เรียนถึงกลวิธีที่จะควบคุมความเข้าใจในการอ่าน ของตนเอง วิธีการที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียนเพื่อที่จะเรียนรู้ทักษะนี้คือการมองดูผู้อื่นแสดงแบบอย่างให้ดู

กลวิธีซึ่งผู้สอนสามารถใช้ในชั้นระหว่างการอ่าน เช่น วิธีการแสดงความคิดออกมาเป็นคำพูด การสรุปความตามลำดับความสำคัญ การระบุหัวข้อเรื่องรายละเอียดและใจความสำคัญ รวมทั้งการใส่ รหัสข้อความ แต่ละวิธีมีสาระสำคัญดังนี้

- วิธีการแสดงความคิดออกมาเป็นคำพูด วิธีนี้เป็นวิธีการที่ต้ออย่างหนึ่งสำหรับผู้สอนเพื่อที่จะ แสดงแบบอย่างวิธีการทำความเข้าใจบทอ่านในขณะที่กำลังอ่าน กลวิธีการแสดงความคิดออกมาเป็น คำพูดหมายถึงการที่ผู้สอนนำเสนอบทอ่านขนาดสั้นหนึ่งเรื่องซึ่งมีคำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่รู้ความหมาย หลังจากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละคนอ่านบทอ่านเรื่องเดิมนี้ ต่อจากนั้นผู้สอนอ่านออกเสียงบทอ่านให้กับ ผู้เรียนโดยหยุดแต่ละย่อหน้าเพื่อแสดงกระบวนการคิดในการทำความเข้าใจบทอ่าน เมื่อผู้เรียนมี ความพร้อมขั้นผู้สอนก็สนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงความคิดของตนเองเกี่ยวกับบทอ่านออกมาเป็นคำพูด

- การสรุปความตามลำดับความสำคัญ กลวิธีนี้เป็นการให้ผู้เรียนสร้างเค้าโครงของบทอ่าน ขณะกำลังอ่าน ผู้เรียนเริ่มต้นเค้าโครงโดยการวาดเส้นต่าง ๆ บนกระดาษหนึ่งแผ่นเพื่อแสดงหัวเรื่อง และหัวข้อย่อยต่าง ๆ ขณะที่ผู้เรียนอ่านบทอ่าน พวกเขาจะเติมเต็มข้อมูลที่ได้จากการอ่านลงบน เค้าโครงของตนเอง

- การระบุหัวข้อเรื่อง รายละเอียด และใจความสำคัญ กลวิธีนี้ผู้สอนใช้เพื่อช่วยผู้เรียนให้อ่าน บทอ่านแล้วจำแนกแยกแยะหัวเรื่องของบทอ่าน รายละเอียดของบทอ่าน และใจความสำคัญของ บทอ่านได้ ผู้เรียนต้องอ่านบทอ่านทั้งเรื่อง หลังจากนั้นให้อ่านย่อหน้าแรกซ้ำ ระบุหัวเรื่องของย่อหน้าแรก และระบุหัวเรื่องโดยใช้คำหนึ่งถึงสองคำ ถัดจากนั้น ผู้เรียนขีดเส้นใต้ข้อความแต่ละประเด็นที่ผู้เขียน เขียนซึ่งเชื่อมโยงกับหัวเรื่อง (รายละเอียด) กระบวนการเช่นนี้ควรทำสำหรับแต่ละย่อหน้าของบทอ่าน เมื่อผู้เรียนทำเช่นนี้สำหรับทั้งบทอ่านแล้วหมายความว่าผู้เรียนได้ระบุใจความสำคัญของบทอ่านตาม หัวเรื่องและรายละเอียดของบทอ่านซึ่งพวกเขาได้จำแนกไว้แล้ว

- การใส่รหัสข้อความ กลวิธีนี้หมายถึงการที่ผู้สอนสอนผู้เรียนให้ใส่เครื่องหมายบวก (+) ถัดจากข้อมูลในบทอ่านซึ่งผู้เรียนรู้มาก่อนแล้ว ใส่เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) ถัดจากข้อมูลซึ่งเป็นเรื่อง ใหม่สำหรับตนเอง และใส่เครื่องหมายคำถาม (?) ถัดจากข้อมูลซึ่งผู้เรียนมีคำถามเกี่ยวข้อง การใส่ รหัสข้อความนี้อาจนำไปปรับใช้โดยการติดกระดาษบันทึกย่อแบบแถบขาวแทนการทำเครื่องหมาย ในหนังสือ

ขั้นภายหลังการอ่าน

กลวิธีที่ใช้ในขั้นภายหลังการอ่านควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนจัดระบบและจดจำข้อมูลสำคัญจากบทอ่าน

กลวิธีที่ผู้สอนสามารถนำมาใช้ในขั้นตอนนี้ ได้แก่ กรอบข้อความ การคิด-การเชื่อมโยง รวมทั้งแผนภาพความคิด สาระสำคัญของแต่ละกลวิธีมีดังนี้

- กรอบข้อความ กรอบข้อความเป็นกลวิธีด้านการเรียนการสอนแบบหนึ่งซึ่งผู้สอนเขียนคำหลักสองถึงสามคำ เช่น first next then now และ finally ไว้บนกระดานหรือบนกระดานของผู้เรียน ผู้เรียนแต่งประโยคของแต่ละคนโดยต้องเป็นประโยคซึ่งเชื่อมโยงกับบทอ่านที่ได้อ่านไปภายใต้คำหลักแต่ละคำจะเชื่อมโยงกับประเด็นซึ่งผู้เรียนอ่านแล้ว

- การคิด-การเชื่อมโยง การใช้กลวิธีนี้ ผู้สอนชี้ให้ผู้เรียนให้เขียนหัวเรื่องของข้อความที่อ่านไว้ตรงช่วงกลางของกระดาษและล้อมรอบคำซึ่งเป็นหัวเรื่องด้วยรายละเอียดต่าง ๆ หรือการเชื่อมโยงซึ่งสอดคล้องกับหัวเรื่อง

- แผนภาพความคิด การใช้แผนภาพความคิดเป็นการให้ผู้เรียนใช้แผนภาพแทนข้อความที่อ่านและเชื่อมโยงข้อมูลที่ตนเองได้อ่านไป ผู้เรียนซึ่งบกพร่องทางการเรียนรู้ก็มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูล ดังนั้นการใช้แผนภาพความคิดเป็นกลวิธีที่มีประโยชน์ซึ่งช่วยผู้เรียนในการจัดระบบข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้และมีความชัดเจน เมื่อผู้เรียนออกแบบแผนภาพความคิดควรทำตามสามขั้นตอนคือ การระบุใจความสำคัญ การระบุหัวข้อรอง และการระบุรายละเอียดสนับสนุน แผนภาพความคิดนี้ควรเขียนให้สมบูรณ์จากความจำหากผู้เรียนไม่สามารถเติมให้สมบูรณ์โดยอาศัยความจำได้ ผู้เรียนต้องกลับไปอ่านบทอ่านซ้ำ

7. การเรียนการสอนโครงสร้างข้อความแบบอธิบายความสามขั้นตอนตามแนวคิดของ Akhondi, Malayeri, and Samad (2014) สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักโครงสร้างข้อความครั้งละหนึ่งรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนแนะนำให้รู้จักคำและวลีต่าง ๆ ที่บ่งชี้ลักษณะของโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ หลังจากนั้นให้ผู้เรียนเห็นแผนผังความคิดของโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ

ขั้นตอนที่สอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนอ่านบทอ่าน ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนวิเคราะห์โครงสร้างข้อความจากหนังสือที่มีลักษณะเป็นการอธิบายความ ไม่ใช่เรื่องเล่า ผู้เรียนเรียนรู้คำและวลีที่เป็นเครื่องแสดงลักษณะของโครงสร้างข้อความจากบทอ่านจริงซึ่งจะบ่งชี้ถึงโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ ผู้เรียนอาจใช้แผนผังความคิดเพื่อแสดงถึงรูปแบบของโครงสร้างเหล่านี้

ขั้นตอนที่สาม เชิญชวนให้ผู้เรียนเขียนข้อความโดยใช้โครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ กิจกรรมการเขียนครั้งแรกของผู้เรียนควรเริ่มต้นด้วยกิจกรรมร่วมกันทั้งชั้นเรียนและตามด้วยกลุ่มเล็ก งานคู่ และการเขียนรายบุคคล ทุกกิจกรรมควรรวมการเลือกหัวเรื่องหนึ่งหัวเรื่องและการใช้แผนผังความคิดหนึ่งรูปแบบเพื่อวางแผนเกี่ยวกับข้อความที่จะเขียนนั้น ในท้ายที่สุดผู้เรียนเขียนข้อความฉบับร่างแบบคร่าว ๆ โดยใช้คำและวลีที่เป็นเครื่องแสดงลักษณะโครงสร้างข้อความสำหรับโครงสร้างของข้อเขียนนั้น ๆ ภายหลังจึงปรับแต่งข้อความเพื่อให้เป็นผลงานฉบับจริง

ผู้สอนสามารถทำซ้ำขั้นตอนทั้งหมดอีกครั้งหนึ่งสำหรับโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนเข้าใจครอบคลุมโครงสร้างข้อความทุกรูปแบบ

นอกจากขั้นตอนทั้งสามดังกล่าวข้างต้นแล้ว Akhondi, Malayeri, and Samad (2014) ยังได้กล่าวถึงประเด็นที่ผู้สอนควรตระหนักถึงในการสอนโครงสร้างข้อความของบทอ่านที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความในชั้นเรียนวิชาการอ่านดังนี้

1. สิ่งแรกและสำคัญที่สุดสำหรับผู้สอนคือการให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบซึ่งแตกต่างกัน สำหรับบทอ่านที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความ ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ คำและวลีที่เป็นเครื่องแสดงลักษณะของโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ รวมทั้งแผนผังความคิดที่เหมาะสมกับโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ

2. ก่อนที่ผู้สอนจะเริ่มต้นกิจกรรมตามแผนการเรียนการสอนเพื่อฝึกฝนผู้เรียนและดำเนินการตามกิจกรรมการอ่านต่าง ๆ ผู้สอนต้องแสดงแบบอย่างของกระบวนการทั้งหมดในช่วงเวลาระหว่างนั้น ผู้เรียนเฝ้ามองตามที่คุณสอนนั้นในแต่ละขั้นตอนที่คุณสอนกล่าวถึงจากการมองหาคำและวลีที่เป็นเครื่องแสดงลักษณะของโครงสร้างข้อความไปสู่การประยุกต์ใช้แผนผังความคิดสำหรับบทอ่านแต่ละเรื่อง

3. ภายหลังจากที่คุณสอนแสดงแบบอย่างของกระบวนการอ่านและผู้เรียนได้รวบรวมสิ่งที่ตนเองเรียนรู้จากการกระทำของคุณสอนก็จะเป็นเวลาของการใช้กระบวนการต่อไปนี้ คือ การแนะนำให้รู้จักโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบตามลำดับ โดยเริ่มต้นด้วยโครงสร้างข้อความแบบบรรยายและจบลงด้วยโครงสร้างข้อความแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ลำดับของรูปแบบโครงสร้างข้อความนี้เป็นลำดับที่ใช้ในเอกสารและตำราส่วนใหญ่

4. ผู้สอนควรแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักโครงสร้างข้อความที่ละรูปแบบและทำแบบฝึกเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความรูปแบบนั้น ๆ ไม่ควรเชื่อมโยงโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบเข้าด้วยกัน ควรให้ผู้เรียนทำแบบฝึกเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความรูปแบบละ 3-4 แบบฝึก แล้วจึงไปสู่โครงสร้างข้อความรูปแบบอื่น ๆ

5. ผู้สอนควรเตรียมบทอ่านสั้น ๆ ความยาวประมาณ 6-8 บรรทัดสำหรับโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบที่จะให้ผู้เรียนฝึกอ่าน การที่บทอ่านมีขนาดสั้นทำให้สามารถฝึกอ่านได้อย่างน้อยสัปดาห์อ่านตามเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วง

6. ภายหลังจากที่ผู้เรียนคุ้นเคยกับคำและวลีในโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบแล้วจึงให้ผู้เรียนมองหาตัวชี้แนะเหล่านี้ในโครงสร้างข้อความของแต่ละบทอ่านผ่านคำและวลีดังกล่าว หลังจากนั้นเชิญชวนผู้เรียนให้เขียนข้อความสั้น ๆ และใช้คำและวลีที่เหมาะสมกับโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ

7. ภายหลังจากการสอนเกี่ยวกับคำและวลีที่ใช้ในโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ ขั้นตอนต่อไปคือการใช้แผนผังความคิด โดยในช่วงแรกผู้สอนเตรียมแผนผังความคิดที่กรอกข้อมูลไว้แล้วให้ผู้เรียนก่อนที่จะอ่านบทอ่าน สิ่งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสร้างสรรคภาพจำลองของความคิด ตามข้อมูลที่นำเสนอในบทอ่านและความสัมพันธ์ของความคิดเหล่านั้นได้ดีขึ้น

8. แผนผังความคิดช่วยผู้เรียนในการเขียนความคิดหลักภายใต้ใจความสำคัญของบทอ่าน และระบุรายละเอียดภายใต้ความคิดหลักที่เกี่ยวข้องกัน การมีภาพที่ชัดเจนของความคิดที่แสดงในข้อเขียนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและจดจำเนื้อหาสาระที่อ่านได้

9. เมื่อผู้อ่านได้รู้จักแผนผังความคิดหลาย ๆ รูปแบบที่แตกต่างกันแล้ว ผู้สอนสามารถให้แผนผังความคิดที่ยังไม่ได้เติมข้อความใด ๆ ภายหลังที่ผู้เรียนอ่านข้อเขียนจบแล้วเพื่อให้ผู้เขียนกรอกข้อความในแผนผังความคิดให้สมบูรณ์ด้วยตัวเอง ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกโดยการอ่านข้อเขียนแล้วนำความคิดที่กล่าวไว้ในข้อเขียนมาแสดงในแผนผังความคิดให้สมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง กิจกรรมเหล่านี้มีหลายรูปแบบตั้งแต่การให้แผนผังความคิดที่ไม่เติมข้อความใด ๆ จนถึงไม่ให้แก่แต่ภาพแผนผังความคิด ตัวแปรต่าง ๆ เช่น ความยาวของบทอ่านและความยากของบทอ่าน จะเป็นสิ่งกำหนดปริมาณของข้อความที่จะปรากฏในแผนผัง ขณะที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จนถึงขั้นตอนท้ายสุดแล้วพวกเขาก็สามารถใช้คำและวลีที่ใช้ในโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบเหมือนเครื่องบ่งชี้เพื่อให้ระลึกถึงโครงสร้างข้อความของข้อเขียนนั้น ๆ และสร้างสรรค์แผนผังความคิดที่เหมาะสมสำหรับโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ ผู้เรียนจะสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่อง ความคิดหลักอื่น ๆ และรายละเอียดสนับสนุนของข้อเขียนที่อ่าน ยิ่งไปกว่านั้น ผู้เรียนก็จะสามารถนำข้อมูลดังกล่าวทั้งหมดไปใส่ในแผนผังความคิดเพื่อแสดงภาพของรายละเอียดที่สนับสนุนใจความหลักของข้อเขียนได้

จากที่ผู้เขียนได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้โครงสร้างข้อความแบบอธิบายความของนักการศึกษาทั้ง 7 แนวคิดข้างต้นนั้น ผู้เขียนเห็นว่า การจำแนกรูปแบบของโครงสร้างข้อความไม่ได้เป็นเป้าหมายสูงสุดของการสอนเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความ ความสามารถในการจำแนกโครงสร้างข้อความของข้อเขียนเป็นประโยชน์เฉพาะเมื่อผู้เรียนมีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความและใช้ความรู้นี้ได้ในภายหลังเพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในการอ่านของตนเอง ผู้สอนจำเป็นต้องสอนผู้เรียนให้ใช้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อความเพื่อปรับปรุงความเข้าใจในการอ่านและการจัดการโครงสร้างข้อความในการเขียนของตนเอง

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันนี้ ผู้เขียนพบว่า Orcutt (2014) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการสอนซึ่งมีฐานจากงานวิจัยโดยสามารถประยุกต์ใช้ในการสอนโครงสร้างข้อความดังนี้

1. อภิปรายกับผู้เรียนในประเด็นที่ว่าผู้เขียนใช้โครงสร้างข้อความเพื่อจัดการกับข้อมูลซึ่งผู้เขียนต้องการนำเสนอ ผู้สอนควรแนะนำความคิดเช่นนี้ให้กับผู้เรียนและกล่าวเสริมทุกครั้งที่คุณเรียนอ่านและเขียนข้อความ

2. แนะนำและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความ 5 รูปแบบตามลำดับต่อไปนี้ คือ โครงสร้างข้อความแบบบรรยาย โครงสร้างข้อความแบบแสดงลำดับเหตุการณ์ โครงสร้างข้อความแบบปัญหาและการแก้ไข โครงสร้างข้อความแบบเหตุและผล และโครงสร้างข้อความแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง

3. อ่านข้อเขียนคร่าว ๆ และอ่านข้อเขียนอย่างละเอียดเพื่อคาดเดารูปแบบของโครงสร้างข้อความของข้อเขียนนั้น ในกิจกรรมขั้นก่อนการอ่านควรฝึกให้ผู้เรียนคาดเดารูปแบบโครงสร้างข้อความซึ่งน่าจะเป็นไปได้ของข้อเขียนที่ผู้เรียนอ่าน

4. สอนคำที่แสดงลักษณะโครงสร้างข้อความสำหรับโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบในขั้นก่อนการอ่าน ควรฝึกให้ผู้เรียนอ่านข้อเขียนอย่างคร่าว ๆ และอ่านข้อเขียนอย่างละเอียดรวมทั้งคาดเดาโครงสร้างข้อความของข้อเขียนที่อ่าน ในขั้นระหว่างการอ่าน ควรฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อเขียนและทบทวนการคาดเดาเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความของตนเองในขั้นก่อนการอ่าน

5. ใช้และสร้างสรรค์ภาพที่มีตัวอักษรเพื่อใช้แสดงแทนข้อเขียน ในขั้นระหว่างการอ่าน ผู้สอนอาจแสดงแบบอย่างโดยการวาดภาพเป็นชุด ๆ เพื่อใช้แสดงลำดับเหตุการณ์ตามที่บรรยายในข้อเขียน

6. สร้างความเชื่อมโยงระหว่างการอ่านและการเขียน ในขณะที่ผู้เรียนอ่านตัวอย่างหนึ่งของโครงสร้างข้อความหนึ่งรูปแบบ ให้ผู้เรียนเขียนข้อเขียนด้วยตัวเองโดยใช้โครงสร้างข้อความรูปแบบเดียวกับที่อ่าน การเขียนสามารถทำได้ทั้งในขั้นก่อนการอ่านและภายหลังการอ่าน

7. อ่านและวิเคราะห์ข้อเขียนที่หลากหลายทั้งข้อเขียนที่ใช้โครงสร้างข้อความรูปแบบเดียวและข้อเขียนที่ใช้โครงสร้างข้อความหลาย ๆ รูปแบบ ผู้สอนควรใช้ทุกโอกาสที่ผู้เรียนอ่านเป็นโอกาสที่จะสอนเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความให้กับผู้เรียน

8. ให้ผู้เรียนฝึกอ่านเพื่อค้นหาโครงสร้างข้อความจากเอกสารที่หลากหลาย เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ ตำราเรียน หรือเอกสารที่ผู้เรียนเลือกอ่านเองโดยอิสระ

6. บทสรุป

ประเด็นสำคัญที่นักวิชาการนำเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีดังนี้ ผู้เรียนควรได้รับข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบซึ่งแตกต่างกัน ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ คำและวลีที่เป็นเครื่องแสดงลักษณะของโครงสร้างข้อความแต่ละรูปแบบ รวมทั้งแผนผังความคิดที่เหมาะสมกับโครงสร้างข้อความนั้น ๆ นอกจากนี้ ผู้เรียนควรได้ฝึกอ่านบทอ่านจำนวนมากซึ่งมีลักษณะโครงสร้างข้อความหลายรูปแบบ

ตามที่คุณเขียนได้กล่าวถึงโครงสร้างข้อความอธิบายความในประเด็นที่เชื่อมโยงกับทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษซึ่งพบว่า ประสพการณ์การเรียนรู้ของผู้อ่านที่มีเกี่ยวกับโครงสร้างข้อความอธิบายความหลายแบบและวัตถุประสงค์ของโครงสร้างข้อความแต่ละแบบช่วยส่งเสริมความสามารถของผู้อ่านในการทำความเข้าใจข้อความที่อ่าน ที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งคือความตระหนักรู้ถึงโครงสร้างข้อความมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับความเข้าใจในการอ่าน ผู้อ่านที่ไม่ตระหนักรู้ถึงโครงสร้างข้อความของบทอ่านจะเสียเปรียบเนื่องจากผู้อ่านเหล่านี้อ่านโดยไม่มีแผนการอ่านใด ๆ ในทางตรงกันข้าม ผู้อ่านที่คุ้นเคยกับโครงสร้างข้อความหลายแบบจะอ่านบทอ่านโดยมีความคาดหวังถึงข้อมูลจากบทอ่านนั้นและมีวิธีการอ่านที่ชัดเจนของตนเอง

นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนที่จะทำความเข้าใจเอกสารตำราในเนื้อหาวิชาซึ่งล้วนเป็นบทอ่านที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความ วิธีการที่ดีที่สุดที่จะอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนคือ การสอนอย่างชัดเจนโดยใช้บทอ่านที่มีโครงสร้างข้อความอธิบายความซึ่งต้องอ่านในรายวิชาที่ผู้เรียนกำลังเรียน นักการศึกษาให้ความเห็นว่าการประสพการณ์และการฝึกฝนการอ่านบทอ่านที่มีโครงสร้าง

ข้อความอธิบายความจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจบทอ่านที่จะมีความซับซ้อนมากกว่าเดิม ประเด็นสำคัญอีกประการคือการเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อความที่ถูกสะสมไว้ในโครงสร้างความรู้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและเรียนรู้ได้มากขึ้นถ้ามีการเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อความมากขึ้น การเรียนรู้ดังกล่าวจะยิ่งส่งผลให้การอ่านมีความหมายต่อผู้อ่าน

จากสาระที่กล่าวสรุปข้างต้นจึงเป็นที่มาที่ทำให้ผู้เขียนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อความอธิบายความเพื่อเป็นฐานความคิดให้กับผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา ผู้เขียนมุ่งหวังว่าประสบการณ์การเรียนรู้เหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ผู้ที่อ่านบทความเรื่องโครงสร้างข้อความอธิบายความ (Expository Text Structure): จากแนวคิดสู่การปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ และมีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกับผู้เขียนน่าจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดที่จะแปรเจตนาของผู้เขียนสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนตามที่ผู้เขียนปรารถนา ผู้เขียนมีความตั้งใจในการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม เรียบเรียง คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์และแสวงหาเครือข่ายทางความคิดโดยการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในแวดวงวิชาการผ่านรูปแบบของบทความวิชาการนี้ ในท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนหวังว่าบทความวิชาการเรื่องนี้จะสามารถเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดของนักการศึกษากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบริบทของสังคมไทย

ตัวอย่างแบบฝึกสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้โครงสร้างข้อความอธิบายความ

Read “A Cultural Difference: Being on Time” and complete the map on the next page (Smith & Mare, 1995, pp. 3-9).

A Cultural Difference: Being on Time

In the United States, it is important to be on time, or punctual, for an appointment, a class, a meeting, etc. However, this may not be true in all countries. An American professor discovered this difference while teaching a class in a Brazilian university. The two-hour class was scheduled to begin at 10 A.M. and end at 12 P.M. On the first day, when the professor arrived on time, no one was in the classroom. Many students came after 10 A.M. Several arrived after 10:30 A.M. Two students came after 11 A.M. Although all the students greeted the professor as they arrived, few apologized for their lateness. Were these students being rude? He decided to study the students’ behavior.

The professor talked to American and Brazilian students about lateness in both an informal and a formal situation: lunch with a friend and in a university class respectively. He gave them an example and asked them how they would react. If they had a lunch appointment with a friend, the average American student defined lateness as 19 minutes after the agreed time. On the other hand, the average Brazilian student felt the friend was late after 33 minutes.

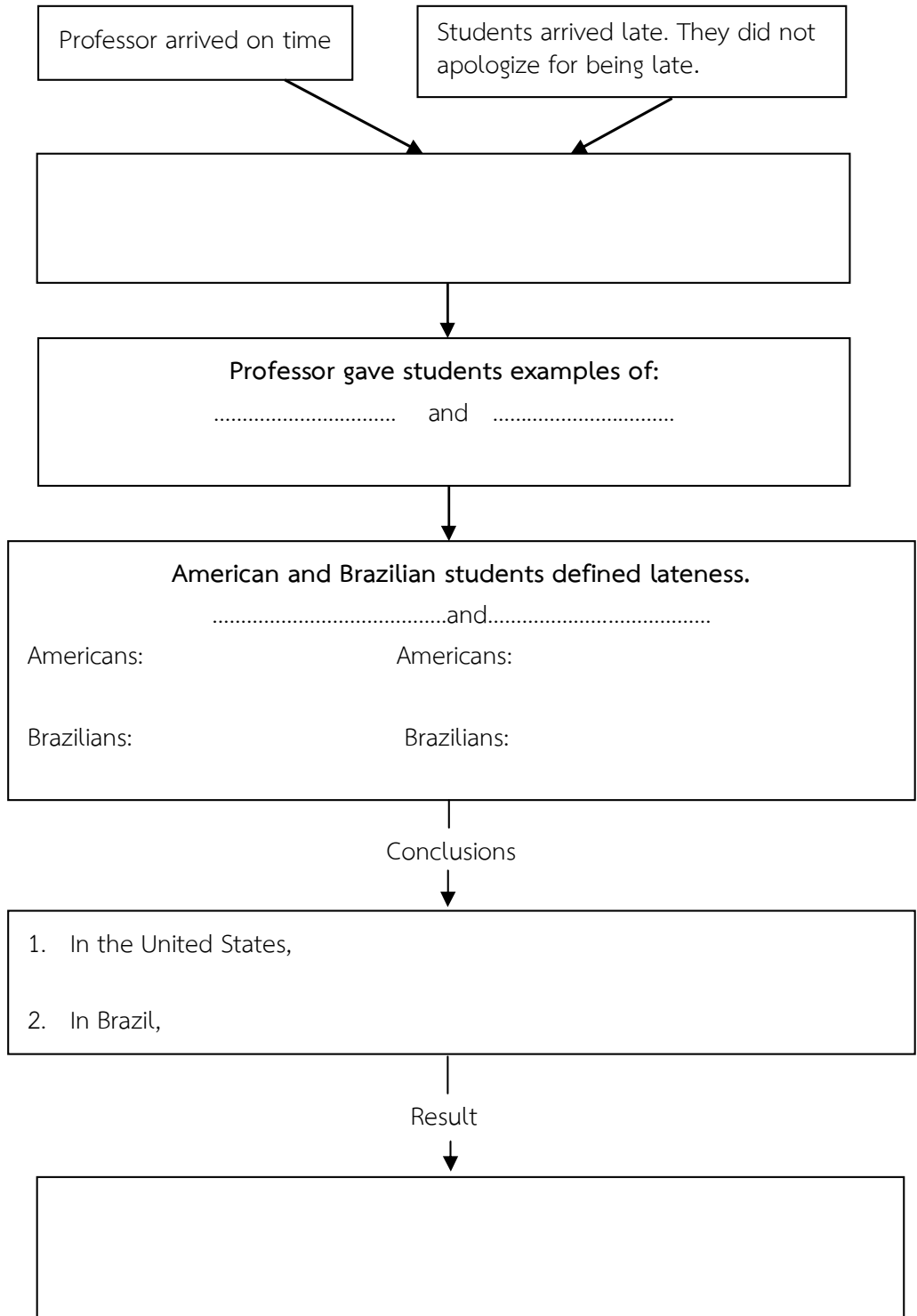
In an American university, students are expected to arrive at the appointed hour. In contrast, in Brazil, neither the teacher nor the students always arrive at the appointed hour. Classes not only begin at the scheduled time in the United States, but they also end at the scheduled time. In the Brazilian class, only a few students left the class at noon; many remained past 12:30 to discuss the class and ask more questions. While arriving late may not be very important in Brazil, neither is staying late.

The explanation for these differences is complicated. People from Brazilian and North American cultures have different feelings about lateness. In Brazil, the students believe that a person who usually arrives late is probably more successful than a person who is always on time. In fact, Brazilians expect a person with status or prestige to arrive late, while in the United States lateness is usually considered to

be disrespectful and unacceptable. Consequently, if a Brazilian is late for an appointment with a North American, the American may misinterpret the reason for the lateness and become angry.

As a result of his study, the professor learned that the Brazilian students were not being disrespectful to him. Instead, they were simply behaving in the appropriate way for a Brazilian student in Brazil. Eventually, the professor was able to adapt his own behavior so that he could feel comfortable in the new culture.

A Cultural Difference: Being on Time



เอกสารอ้างอิง/References

- กนิษฐา โสตาศรี. (2549). การสอนโครงสร้างข้อเขียนเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- เกศินี กุลพฤกษ์. (2555). ผลสัมฤทธิ์ของการอ่านภาษาอังกฤษที่มีโครงสร้างบทอ่านเชิงความเรียง โดยการสร้างแผนภาพลำดับความคิดในการวิเคราะห์โครงสร้างบทอ่าน. สืบค้นจาก <http://www.social.rbru.ac.th/activity/Research%20T/Research3.pdf>.
- เกศินี กุลพฤกษ์, และกรรณิการ์ เผือกนาผล. (2556). การศึกษาความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างบทอ่านเชิงความเรียง ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 16. สืบค้นจาก <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/JOS/article/view/3805/3794>.
- นพมาศ หงษาชาติ. (2556). ความสามารถด้านการอ่านของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ประชาคมอาเซียน.net. (2557). องค์ความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. สืบค้นจาก <http://www.thai-aec.com/>.
- ปิยะนุช พุฒแก้ว. (2547). การเชื่อมโยงองค์ประกอบในการอ่าน (A Discourse Approach in Reading). ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. (เอกสารอัดสำเนา)
- _____. (2557ก). การพัฒนาโมเดลกลวิธีในการอ่านสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 22(38), 111-132.
- _____. (2557ข). การพัฒนาโมเดลกลวิธีในการอ่านสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. (เอกสารอัดสำเนา)
- Akhondi, M., Malayeri, F. A., & Samad, A. A. (2014). *How to Teach Expository Text Structure to Facilitate Reading Comprehension*. Retrieved from <http://www.readingrockets.org/article/52251>.
- Beyer, J. (2007). *Strategies for Helping Struggling Readers Comprehend Expository Text*. Retrieved from <https://www.lynchburg.edu/wp-content/uploads/volume-4-2009/BeyerJ-Strategies-Helping-Struggling-Readers-Expository-Text.pdf>

- Bradley, M. L. (2010). *The Impact of Intermediate Students' Awareness and Use of Text Structure in Comprehending Expository Text and Its Implications for Classroom Instruction* (Master's Thesis). Retrieved from Northern Michigan University.
http://www.nmu.edu/sites/DrupalEducation/files/UserFiles/Files/Pre-Drupal/SiteSections/Students/GradPapers/Projects/Bradley_Michelle_MP.pdf.
- Carter, C. S. (2014). *Using Technology and Traditional Instruction to Teach Expository Text in the Sixth Grade Reading Classroom: A Quasi-Experimental Study*. Retrieved from
<http://digitalcommons.georgiasouthern.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1012&context=edu-papers>.
- Dymoick, S. (2005). Teaching expository text structure awareness. *The Reading Teacher*. 59(2), 177-181.
- Iwai, Y. (2007). Developing ESL/EFL Learners' Reading Comprehension of Expository Texts. *The Internet TESL Journal*, 13(7). Retrieved from
<http://iteslj.org/Techniques/Iwai-ExpositoryTexts.html>.
- Meyer, B. J. F., & Ray, M. N. (2011). Structure strategy interventions: Increasing reading comprehension of expository text. *International Electronic Journal of Elementary Education*. 4(1), 127-152.
- National Education Association. (2014). *Using Text Structure*. Retrieved from
<http://www.nea.org/tools/using-text-structure.html>.
- Orcutt, K. (2014). *20 Strategies to Teach Text Structure*. Retrieved from
http://www.stclair.k12.il.us/ccore/ELAShifts/documents/Info%20Text/Textstructure_resources.pdf
- Perry, D. (2013). Comprehension strategies while reading expository texts in Spanish (L1) and English (L2). *Psicología Educativa*, 19(02), 75-81. Retrieved from
<http://pse.elsevier.es/en/comprehension-strategies-while-reading-expository/articulo/90262348/>.
- Ray, M. N., & Meyer, B. J. F. (2011). Individual differences in children's knowledge of expository text structures: A review of literature. *International Electronic Journal of Elementary Education*. 4(1), 67-82.
- Smith, L. C., & Mare, N. N. (1995). *Issues for Today*. Boston, MA: Heinle & Heinle Publishers.

Veveiros, J. C. (2010). *The Effects of Teaching Expository Reading Strategies during Science Instruction on Content Knowledge and Overall Reading Ability* (Master's Thesis). Retrieved from California State University.
<http://csus-dspace.calstate.edu/bitstream/handle/10211.9/587/Jennifer%20Veveiros%20-%20Final%20%20Formatted%20Revised.pdf?sequence=1>